



01.04.2008

TEM

02.04.2008

ad 7131/815/2008

*Tulevaisuuden
mahdollisuuksia
keskellä historiaa.*

*Framtidens möjligheter
mitt bland historien.*

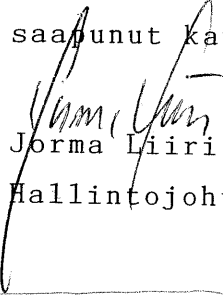
Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32

00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO YVA/FENNOVOIMA OY

Kunnanhallitus 25.03.2008 sekä kuntaan
saapunut kannanotto/Bengt Forssell

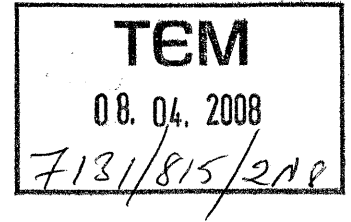

Jorma Liiri
Hallintojohtaja

Ruotsinpyhtään kunta
Pitäjäntie 7 A
07970 RUOTSINPYHTÄÄ

Puhelin: (019) 557 700
Telefax: (019) 557 701
E-mail: kunnantoimisto@ruotsinpyhtaa.fi

Strömfors kommun
Sockenvägen 7 A
07970 STRÖMFORS

Telefon: (019) 557 700
Telefax: (019) 557 701
E-mail: kunnantoimisto@ruotsinpyhtaa.fi



7.4.2008

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 31.1.2008

Asia: Lausunto Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Työ- ja elinkeinoministeriö

Fennovoima Oy on käynnistänyt ydinvoimalaitoshankkeen suunnittelun. Sijointsvaihtoehtoina ovat Kristiinankaupunki, Pyhäjoki, Ruotsinpyhtää tai Simo. Pyhäjoen vaihtoehto sijoittuu Pohjois-Pohjanmaalle. Ydinvoimalaitostyyppin vaihtoehtoina ovat kiehutusvesireaktori ja painevesireaktori, ja laitoksen sähköteho olisi 1500 – 2500 MW. Radioaktiivinen ydinjäte sijoitettaisiin loppusijoituslaitokseen; sen sijaintia ei ole vielä määriteltä, mutta Fennovoima Oy neuvottelee asiasta muiden ydinvoimatoimijoiden kanssa. Keski- ja vähäaktiivinen jäte sijoitettaisiin voimalaitosalueelle. Polttoaine hankittaisiin kv-markkinoilta: Uraanin todennäköisin alkuperä olisi Kanada, Australia, Kazakstan, Venäjä, Yhdysvallat tai eräät Afrikan maat. Polttoaineen jalostuspalvelut ovat keskittyneet tiettyihin länsimaihin ja Venäjälle.

Nyt käynnistynyt ympäristövaikutusten arviointimenettely ajoittuu hankkeen suunnittelun alkuun. YVA palvelee ydinenergialain mukaista valtioneuvoston periaatepäätöksen tekoa; siihen tulee liittyä sijoituskunnan puolto. Periaatepäätöksen jälkeen hankkeeseen on saatava valtioneuvostolta ydinenergialain mukaiset rakentamislupa ja käyttölupa.

Ydinenergialain lisäksi ydinvoimalaitoshankkeeseen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain, vesilain ja ympäristönsuojelulain mukainen lupamenettely. Ydinvoimalaitos edellyttää myös kaavoituksen. Pohjois-Pohjanmaan liitto ottaa erikseen kantaa Pyhäjoen kunnan ja Fennovoima Oy:n aloitteisiin maakuntakaavan muuttamisesta.

Arviointiohjelmassa on esitetty tavoitteena, että kaavoitus aloitetaan YVA:n aikana siten, että kaavoituksen ja YVA:n selvitykset ja osallistumisjärjestelyt voidaan soveltuvin osin yhdistää. Tämä on periaatteena hyvä. Näyttää kuitenkin siltä, ettei kaavoitus täysin ennätä YVA:lle suunniteltuun aikatauluun. Silti YVA:n selvitykset kannattaa tehdä niin, että ne täyttävät mahdollisimman pitkälle maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavoituksen selvitysvaateet.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa koko rannikko on Perämerenkaaren kansainvälisenä kehittämisvyöhykkeenä. Vyöhykkeelle on annettu suunnittelumääräys. Siinä todetut asiat on syytä huomata jo vaikutusarvioinnissa, ja etenkin niitä joudutaan käsittelemään alueen kaavoituksessa. Näitä ovat mm:

- toimintojen verkostoituminen
- liikenneyhteydet
- rannikon matkailu- ja virkistyspalvelut
- maankohoamisrannikon luonnon ja kulttuurin erityispiirteet
- matkailullinen hyödyntäminen

Pyhäjoella sijoituspaikaksi on valittu Hanhikiven alue. Maakuntakaavassa Hanhikiven alueella korostuvat luontoarvot sekä virkistyskäyttö. Arviointiohjelmassa on todettu maakuntakaavan varaukset. Käynnistyvissä vaikutusselvityksissä tulisi käsitellä hankkeen vaikutukset maakuntakaavan seuraaville alueille ja kohteille:

- Pyhäjoen rannikon luonnon monikäyttöalue (kehittämisperiaatemerkinä)
- Hanhikivenniemen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alue (pääosa niemestä)
- Hanhikivenniemen maisemakallioalue, valtakunnallisesti merkittävä muinaismuistokohde ja perinnemaisemakohde

Arviointiohjelmassa on hyödynnetty tähänastisia kokemuksia ydinvoiman tuotannosta. Voidaan siten olettaa, että ydinvoimalan rakentamisen ja käytön perusvaikutukset sisältyvät kohtuullisen hyvin arviointiohjelmaan. Arvioinnin sijoitusvaihtoehdot ovat eri puolilla Suomea ja alueet ovat keskenään erilaisia, joten paikalliset vaikutukset tulevat poikkeamaan toisistaan. Pohjois-Pohjanmaan liiton käsityksen mukaan vaikutusarvioinnissa tulisi painottaa paikallisvaikutusten selvittämistä ja sijoituspaikkojen keskinäistä vertailua. Vertailun tulisi sisältää sekä laadullinen että määrällinen ulottuvuus.

Ydinvoimalaitoksen merkittävin välitön ympäristövaikutus on voimalaitoksen tuottama lämmin vesimassa. Voimalaitos purkaa mereen 2/3 fisisiisossa vapautuvasta energiasta, mikä merkitsee n. 10 celsiusasteella lämminnyttä vettä 100 m³ sekunnissa eli suuren joen virtaaman verran. Perämeren murtovesialue on ekosysteeminä omaleimainen ja sen tila on hyvä verrattuna esimerkiksi Suomenlahteen. Pyhäjoen rannikko on merkittävää kalastusaluetta. – Pohjois-Pohjanmaan liitto toivoo, että laitoksen vesistövaikutukset arvioidaan perusteellisesti. Tässä suhteessa arviointiohjelmassa esitetty menettely vaikuttaa sopivalta.

Sijoitusalueen asumisen ja elinkeinoelämän kannalta ydinvoimalaitoshankkeella on sekä hyötyjä että haittoja. Käsitys näistä vaikutuksista nousee tärkeään asemaan, kun alue tulee ottamaan kantaa hankkeeseen. Pohjois-Pohjanmaan liitto toivoo tällaisten vaikutusten syvällistä tarkastelua sisältäen mm. vaikutukset elinkeinoelämälle kerrannaisineen tai vaikutus alueen imagoon ja matkailuun.

Energiamarkkinoihin ja energiatalouteen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin osalta ohjelma on vaatimaton. Ydinvoiman tuotannon kasvun merkitystä maamme energiataloudelle ja sen ilmastovaikutuksille tulisi arvioida kokonaisuutena. Asiassa on otettava huomioon muiden toimi-

joiden ydinvoimahankkeet. Ydinvoiman tuotannon kasvun merkitys muille energiantuotannon sektoreille on syytä arvioida.

Vaikutusarviointiin on syytä lisätä tarkastelu siitä, missä määrin Suomessa ja muualla kasvava ydinvoimatuotanto synnyttää tarvetta uraanikaivostoiminnan käynnistämiseen Suomessa. Pohjois-Pohjanmaan liitto ilmaisee huolensa käytetyn polttoaineen loppusijoitusratkaisujen puuttumisesta ja toivoo, että asia selvitetään YVA:n aikana.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Maakuntahallituksen puheenjohtaja


Mirja Vehkaperä

Vt. maakuntajohtaja


Pauli Harju